
4. Hans Wallmark (Indlæg)

Nordiska rådets medlemmar, bästa folkvalda för Nordens alla folk! Det här är er session.

Ärade talmän, regeringsföreträdare, mina damer och herrar! Stor omväg till ovän är, fast i vägen hans stuga stode, men till god vän gå genvägar, vore han än fjärran faren.

Den poetiska eddan, ett stycke uråldrig nordiska visdom förmedlad över århundradena. För visst är det så att vänners boning ligger nära även om avstånden är långa, och oväns hus kräver alltid stor omväg.

Vi vänner samlas här i Stockholm för Nordiska rådets 71:a session, och vi gör det i sanning som nordiska vänner, även om här finns företrädare för både regeringar och parlament, för opposition och den som för stunden innehar makten.

Att inleda med ett citat ur ett stycke av vår gemensamma nordiska kultur känns naturligt. Sveriges riksdag har också en talman som alltsomoftast tar sig för att komma med lärda citat och reciterande diktstrofer. Andreas Norléns första talmansresa till Finland möts i minnet fortfarande nära på av en nostalgisk tår, då han utan tvekan levererade den ena diktstrofen efter den andra av Runebergs om Sven Dufva till Helsingforspublikens omåttliga glädje. Så är det, att kulturen binder samman våra länder. Inte minst manifesteras det av våra gemensamma priser som Nordiska rådet delar ut.

Inom litteraturens område brukar det ibland i olika länder efterfrågas en nationell kanon, en rekommenderad läslista över vad som anses som det

bästa och mest representativa för landets litteratur. Vi har faktiskt redan en nordisk kanon. Gå igenom namnen på de stora författare som tilldelats litteraturpriset sedan den började delas ut 1962. Eyvind Johnson var den första mottagaren, därefter Veinö Linna till våra dagars Naj -Marie Aidt, Sofi Oksanen och Per Petterson.

Kulturen handlar inte bara om språken, böckerna, musiken och filmerna utan också om den anda i vilken våra samhällen formas. Demokrati och delaktighet var dag och i vardagen har vårt svenska ordförandeprogram i Nordiska rådet handlat om. I de flesta internationella mätningar anges de nordiska länderna bestå av de mest lyckliga befolkningarna, stabila samhällen med låg grad av korruption och hög grad av delaktighet och tillit. Det är någonting att vara stolta över. Samtidigt får det inte skymma de problem och svårigheter som vi brottas med. Det nordiska festtalet får inte i sig dölja att våra samhällen har att brottas med kriminalitet, extremism, säkerhetshot, risken för att grupper blir permanent utslagna, global konkurrens och klimatförändringens påverkan. Vi har en skyldighet att ta oss an allt detta. Då är det min övertygelse att det sker bästa i samarbete tillsammans. Miljögifterna och utsläppen känner inga gränser. Cyberhoten stannar inte vid en landgräns.

Här har vi vår politiska kultur baserad på delaktighet, ett högt valdeltagande och den långa fredliga traditionen av demokratisk maktväxling. Utan att på något sätt ta ställning till de olika förslagen till lösningar på klimatutmaningarna finns det ändå anledning för oss alla att med gillande och uppskattning se hur ungdomar i dag starkt engagerar sig i dessa frågor. Rätt hanterat borde detta starka engagemang kanaliseras in i våra parlament.

När jag nu blickar ut över Nordiska rådets 87 medlemmar och alla regeringars företrädare finns där långt inom oss, trots ålder och grånat hår, en eld, en kraft och en känsla som föddes hos oss när vi som 13-, 14- eller 15-åringar för första gången själva engagerade oss för någonting som var viktigt, för fredsfrågor, för betyg i skolan, för bättre arbetsvillkor, för sänkta skatter. Elden, kraften, engagemanget hos dagens ungdom förtjänar allas vår respekt och högaktning.

Jag är just hemkommen till Sverige efter besök på Island. Där påminns man onekligen om vår delade historia med människor som kom från den skandinaviska halvön och Danmark och sökte sig västerut och Leif Eriksson som hjälpte till att göra America great in the first place.

Vi har en tradition av vikingar och sedan handeln kanaliserad via Hansan. Att stå på fartyget och blicka framåt, bortåt och mot andra sidan är någonting som vi bör fortsätta att ta fasta på. Vi värnar tillsammans frihandeln. Genom nordiska avtryck som den gemensamma ambassadanläggningen i Berlin, som precis firat 20 år, eller deltagandet i världsutställningar sprider vi kunskap om oss själva som fredliga och samarbetande folk. Det är detta som också gör Norden fortsatt stark. Genom vår kultur och vårt politiska demokratiska system har majoriteten alltid ett ansvar att visa minoriteteten respekt. Det är ett Norden som aldrig blickar inåt utan alltid söker sig utåt

På vår agenda för vår session står bland annat demokrati, gränshinder, jämställdhet, klimat, hållbarhet och ungas engagemang. Programmet för det svenska ordförandeskapet i Nordiska rådet 2019 har haft rubriken Norden var dag, demokrati och folklig förankring. Jag återvänder till den poetiska eddan för att strax öppna Nordiska rådets 71:a session.

Frågor den göre och give svar, som klok vill kallas! En må få veta, en andra icke; veta de tre, så veta världen.

Lyssna nu avslutningsvis, regeringschefer, inför det toppmöte som strax ska ta sin början på eddans ord: Alltför mycket talar, den som aldrig tiger, av ord med ingen mening. Hastig tunga, som ej hålles i styr, ofta sig i ofärd pratar.

Nordiska rådsmedlemmar, företrädare för Nordens alla folk! Jag förklarar härmed Nordiska rådets session 2019 öppnad.

Information

Talenummer

4

Type

Indlæg

Person

[Hans Wallmark](#)

Talerrolle

Nordisk Råds præsident

Dato

29.10.19 14:31

